

Інструкція до практичного заняття

Тема: Будова, принципи й методи сучасної психології

Мета: вдосконалити знання студентів про методологію наукового дослідження психічних явищ, ознайомитися з основними методами психології як науки. Формувати вміння здобувачів фахової передвищої освіти використовувати методи загальної психології в контексті майбутньої професійної діяльності. Розвивати вміння аналізувати, порівнювати та узагальнювати отриманий матеріал. Виховувати уважність, самостійність, критичність та інші якості.

Тип заняття: практичний.

Засоби навчання: інтерактивна дошка Padlet, інструкція до практичного заняття, психологічні та творчі завдання.

Література:

1. Загальна психологія: Підручник // О.Скрипченко, Л.Долинська, З. Огороднійчук та ін. – К.: Либідь, 2005. – С. 5-76.
2. Максименко С.Д. Загальна психологія : навч. посібник / С.Д. Максименко. – [3-є вид., перероб. і доп.] – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 272 с.
3. Основи практичної психології : підручник / [В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін.]. – К. : Либідь, 2003. – 536 с.
4. Основи психології : підручник / [Киричук О.В., Роменець В.А., Кириленко Т.С., Маноха І.П. та ін.]; за заг. ред. О.В.Киричука, В.А.Роменця. – [6-те вид., стер.]. – К. : Либідь, 2006. – 632 с.
5. Сергєєнкова О.П. та ін. Загальна психологія : навч. посібник / [Сергєєнкова О. П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В.]. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
6. Ткаченко О.М. Принципи та категорії психології. – К.: Вища школа, 1979. – 200 с.

Хід заняття

1. Актуалізація опорних знань

1. Охарактеризуйте місце психології в системі наук.
2. Опишіть класифікацію галузей психології.
3. Назвіть основні напрямки психології. В чому їх особливості?
4. Визначте принципи психології.
5. Назвіть групи методів психології. Охарактеризуйте їх.
6. Які є вимоги до якостей дослідника?

2. Практична частина

А) Перевірка домашнього завдання

- бліц-опитування «Психологічний словник»;
- презентація студентами опитування (анкетування) на тему «Чому ви обрали для навчання ВСП «Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ»?

Б) Презентація доповідей, рефератів:

1. Характеристика методу експертних оцінок у загальній психології.
2. Характеристика методу контент-аналізу.
3. Опис методу продуктів діяльності.
4. Характеристика методів опитування.
5. Місце тестів у вивченні психіки, їх види.
6. Моделювання як метод психологічного дослідження та його види.

В) Психологічні завдання

Завдання 1.

В якому з наведених нижче описів правильно характеризується метод психологічного спостереження:

а) дослідження проводиться з застосуванням спеціальної апаратури, але без певного плану і без втручання в хід подій;

б) Дослідник, не порушуючи природного перебігу досліджуваних явищ, проводить роботу цілеспрямовано і організовано, безпосередньо або з застосуванням апаратури, яка реєструє (кіно, магнітофон), в протоколі фіксує лише факти в такому вигляді, у якому вони виявляються;

в) дослідник активно втручається у хід подій, проводить роботу цілеспрямовано і фіксує факти у такому вигляді, в якому вони виявляються.

Завдання 2.

В якій з наведених відповідей дається найбільш правильна характеристика методу психологічного експерименту:

а) експериментатор втручається в природний перебіг подій, але не має можливості викликати досліджувані явища;

б) експериментатор втручається в природний перебіг подій і викликає за бажанням досліджувані явища;

в) експериментатор не втручається в природний перебіг подій, але відповідні дані отримує за допомогою застосованої експериментальної апаратури.

Завдання 3.

Космонавти Г.Тітов, Б.Єгоров та інші зазначали, що під час виходу космічного корабля на орбіту при заплющенні очей їм здавалося, наче їхнє тіло перевернуто догори ногами. Який метод психологічного дослідження був використаний для одержання цих даних:

а) аналіз продуктів діяльності;

б) самоспостереження.;

в) природний експеримент;

г) спостереження.

Завдання 4.

Вчитель помітив, що в один із днів тижня учні 5-х класів, що працювали за одним і тим же розкладом, почували себе особливо стомленими. Припустивши, що причиною цього може бути невдало складений розклад, він, щоб вивчити це питання, запропонував новий варіант розкладу для 5-а і 5-б,

залишивши старий у 5-в і 5-г класах. Які методи були застосовані вчителем у даному випадку? Виберіть з названих найбільш відповідну групу методів:

- а) аналіз продуктів діяльності, спостереження, лабораторний експеримент;
- б) спостереження, бесіда, природний експеримент;
- в) природний експеримент, спостереження, аналіз продуктів діяльності, бесіда;
- г) спостереження, аналіз продуктів діяльності, природний експеримент.

Завдання 5.

У кінці навчального року вихователька зібрала малюнки за рік і на батьківських зборах доповіла, як діти зросли за цей час, якими навичками малювання вони оволоділи, як у них розвинена уява, спостережливість. Особливу увагу вона звернула на малюнки дітей за задумом. Вкажіть метод вивчення особливостей дитячої психіки вихователем дитсадка.

Завдання 6.

Шкільний психолог розробив анкету, спрямовану на з'ясування ставлення учнів до заходів, які проводились у школі. Вона складалася із 40 запитань і починалася словами „Чи подобається тобі?...”, „Чи хотів би ти?..”, „Чи задоволений ти?..”, „Чи любиш ти?..”. Передбачалися відповіді „так” або „ні”, що їх повинні були вибрати опитувані. Запитання: Чи правильно складено цю анкету? Яких вимог потрібно було дотримуватись?

Завдання 7.

Визначте, про які методи йдеться у кожному прикладі (вивчення продуктів діяльності, експеримент, тест, інтерв'ю, природне спостереження, проективний тест)?

1. Завдання для учнів дібрані спеціально з метою виявлення рівня їх кмітливості та вміння логічно мислити.
2. Деякі перехожі відмовилися відповісти на запитання інтерв'юера про їхнє ставлення до корупції
3. Полотна художника чимало розповіли про нього як про особистість.
4. Було цікаво спостерігати за грою дітей, в якій вони демонстрували різну соціальну поведінку.
5. Навіть у звичайнісіньких чорнильних плямах дехто зі студентів зумів побачити цілі поетичні картини.

Г) Творча робота в групах

Інструкція: студенти розподіляються в 3 підгрупи. Кожна підгрупа працює 10 хвилин.

Завдання: Визначте можливий комплекс методів дослідження психологічної проблеми "Вплив перегляду кінофільмів на агресивність в підлітковому віці". Підготуйте письмовий звіт.

3. Рефлексія та підведення підсумків заняття – бліц – опитування студентів.

- **Що нового Ви дізналися про себе на практичному занятті?**

Завдання: оцініть інформацію, свої знання, вміння та навички, здобуті Вами під час практичного заняття за рівнем важливості для Вас для професійної підготовки та особистісного розвитку. Для формування відповіді скористайтеся табличкою.

		
<h2>Рефлексія практичного заняття</h2>		
		
<p>Кошик для сміття непотрібна інформація</p>	<p>Інформація, знання, вміння і навички, які я можу використовувати зараз</p>	<p>Валіза знання, вміння та навички, які важливі у майбутньому</p>

4. Оцінювання знань та умінь здобувачів фахової передвищої освіти.

5. Домашнє завдання: пройти тест «Рівень вашого емоційного інтелекту»
<https://onlinetestpad.com/ru/test/1334635-eq-uroven-vashego-emocionalnogo-intellekta> .